

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΚΜ**

**ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 8 Ιουλίου 2021

Πίνακας Περιεχομένων:

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΕΛ. 3-4

Α. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ σελ. 5

Β. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ
ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ σελ. 7

Γ. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ σελ. 10

Δ. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ σελ. 12

Ε. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ σελ. 13-17

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το παρόν εγχειρίδιο οδηγιών εκπονήθηκε με στόχο την πληρέστερη ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τη δημιουργία και λειτουργία νεκροταφείου μικρών ζώων.

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, η Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) εκδίδει την άδεια λειτουργίας του νεκροταφείου μικρών ζώων κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου και γνωμάτευσης τετραμελούς Επιτροπής, ενώ ακολουθεί καταχώρηση του νεκροταφείου από την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.), στην οποία εδρεύει η εν λόγω εγκατάσταση.

Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής ΠΚΜ, ως συντονίζουσα και εκτελεστική υπηρεσία για το συγκεκριμένο αντικείμενο, προέβη αρχικά στη **συγκρότηση της προβλεπόμενης Επιτροπής** για τη χορήγηση σχετικής γνωμάτευσης (ΑΔΑ ΨΑΨΒ7ΛΛ-ΞΚΘ/15.11.2018). Τα μέλη αυτής είναι:

Από τη Δ/ση Κτηνιατρικής ΠΚΜ της Γενικής Δ/σης Αγρ/κής Οικ/μίας και Κτην/κής Π.Κ.Μ. οι κτηνίατροι (κλάδου Π.Ε. Γεωτεχνικών):

1. **Δρ. Σοφία Βασιλειάδου**, Προϊσταμένη του Τμήματος Υγείας Ζώων και Κτηνιατρικής Αντίληψης, Φαρμάκων & Εφαρμογών (ΥΖ-ΚΑΦΕ) και αναπληρούσα τον Προϊστάμενο της Δ/σης, με αναπληρώτρια την **κα Μήνα Μπόρη (MSc)**, Αναπλ. Προϊσταμένη του Τμήματος Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας (ΚΔΥ).

Από τη Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Π.Κ.Μ. της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Π.Κ.Μ., Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου οι επόπτες δημόσιας υγείας:

2. **Ευαγγελία Αγαθαγγελίδου Ευαγγελία (MSc)**, με αναπληρωτή τον **κ. Δαλγκιτσή Λάζαρο**.

Από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας:

3. Ο **κ. Αθανάσιος Λαζαρίδης**, «ΔΣ Π. Μελά» με αναπληρωτή τον **κ. Γκατζέ Στέλιο**, Αντιδήμαρχο Νεάπολης – Συκεών.

Από τις Δ/σεις Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος των Π.Ε. της Γενικής Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Π.Κ.Μ., Τμήματα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας, που θα ενεργοποιούνται ανάλογα με την έδρα του αγροτεμαχίου όπου πρόκειται να δημιουργηθεί νεκροταφείο μικρών ζώων:

- 4.1 Π.Ε. Ημαθίας: **Δρ. Δημήτριο Αβραάμ**, Αναπλ. Προϊστάμενο, κλάδος - Π.Ε. Μηχανικών/Ειδικότητα-Χημικός Μηχανικός με αναπληρώτρια την **κα. Βασσάλου Άννα**, Π.Ε. Περιβάλλοντος/ Περιβαλλοντολόγος.
- 4.2 Μ.Ε. Θεσσαλονίκης: **Άννα Παρασκευαΐδου**, Π.Ε. Γεωτεχνικών/Γεωλόγος, με αναπληρώτρια την **Δρ. Παναγιώτα Ιορδανίδου**, Π.Ε. Περιβάλλοντος/Βιολόγος.
- 4.3 Π.Ε. Κιλκίς: **κ. Ιωάννη Ανταβαλή**, Αναπλ. Προϊστάμενο, Π.Ε. Μηχανικών/Πολιτικός Μηχανικός με αναπληρωτή τον **κ. Σαμουηλίδη Λάζαρο**, Π.Ε. Μηχανικών/ Χημικός Μηχανικός.
- 4.4 Π.Ε. Πέλλας: Την **κα Στυλιανή Λαμπάδα**, Π.Ε. Περιβάλλοντος/Περιβαλλοντολόγος, με αναπληρωτή τον **κ. Παπαδόπουλο Σπύρο**, Τ.Ε. Μηχανικών/Ηλεκτρολόγος Μηχανικός.
- 4.5 Π.Ε. Πιερίας: **κ. Αθανάσιο Σιάσιο**, Αναπλ. Προϊστάμενο, Π.Ε. Γεωτεχνικών/Δασολόγος, με αναπληρώτρια την **κα. Καράτζιου Δομνίκη**, Π.Ε. Γεωτεχνικών/Γεωπόνος.
- 4.6 Π.Ε. Σερρών: **κ. Νικόλαο Σαμαρά**, Π.Ε. Μηχανικών/Μηχανικός Περιβάλλοντος, με αναπληρωτή τον **κ. Μπούμπα Παναγιώτη**, κλάδου Τ.Ε. Επαγγελματιών Υγείας Πρόνοιας, ειδικότητας Επόπτη Δημόσιας Υγείας.
- 4.7 Π.Ε. Χαλκιδικής: **κ. Κοτσερίδη Ιωακείμ**, Προϊστάμενο, Π.Ε. Περιβάλλοντος/ Περιβαλλοντολόγος, με αναπληρωτή τον **κ. Ζαχαριάδη Αλέξανδρο**, Π.Ε. Γεωτεχνικών/ Γεωλόγος.

Με πρόσκληση της κας Βασιλειάδου προς όλα τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής πραγματοποιήθηκε η **1^η συνεδρίαση** αυτής **στις 14 Ιανουαρίου 2019 με σκοπό τον καθορισμό των δικαιολογητικών που απαιτούνταν προς πλήρωση των απαιτήσεων του Π.Δ.**

307/1990. Σε αυτήν συμμετείχαν οι Σ. Βασιλειάδου, Ε. Αγαθαγγελίδου, Α. Λαζαρίδης, Α. Παρασκευαΐδου, Π. Ιορδανίδου, Δ. Αβραάμ, Ι. Ανταβαλής, Σ. Παπαδόπουλος, Α. Σιάσιος και Ν. Σαμαράς, καθώς και η Δρ. Παναγιώτα Ρακήμπεη, υπάλληλος του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Δ/σης Περιβάλλοντος, Βιομηχανίας, Ενέργειας & Φυσικών Πόρων της ΠΚΜ και οι κτηνίατροι της Δ/σης Κτηνιατρικής ΠΚΜ Δρ. Αιμίλιος Δεσίρης και Ευφροσύνη Παπαγιάννη από το Τμήμα ΥΖ-ΚΑΦΕ και Βασιλική Κουτσούρη από το Τμήμα ΚΔΥ (υπεύθυνη για θέματα σχετικά με τα ζωικά Υποπροϊόντα -ΖΥΠ για την ΠΚΜ).

Απόρροια της 1^{ης} συνεδρίασης ήταν η εκπόνηση κειμένου αναφορικά με τους όρους – προϋποθέσεις λειτουργίας ενός νεκροταφείου μικρών ζώων και τα απαραίτητα δικαιολογητικά, που ολοκληρώθηκε στις 26.03.2019 και απεστάλη στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Το κείμενο συντάχθηκε από τους κτηνιάτρους Σ. Βασιλειάδου, Αιμ. Δεσίρη και Β. Κουτσούρη με:

- τη συμβολή της κας Ε. Αγαθαγγελίδου, κυρίως για το μέρος Β, για το οποίο η υπάλληλος εκπόνησε αρχικό κείμενο που έλαβε υπόψη την αντιστοιχία του Π.Δ. 307/1990 με την Α5/1210/1978 - ΦΕΚ424/τ.β' υγειονομική Διάταξη για τα νεκροταφεία ανθρώπων,
- τις επισημάνσεις των Π. Ρακήμπεη, Α. Παρασκευαΐδου, Π. Ιορδανίδου, Δ. Αβραάμ, Ι. Ανταβαλή και
- τη σύμφωνη γνώμη των λοιπών τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής που ήταν παρόντα κατά την 1^η συνεδρίαση.

Το παρόν εγχειρίδιο συντάχθηκε με βάση το προαναφερόμενο κείμενο που τροποποιήθηκε με σκοπό την καλύτερη και σαφέστερη παράθεση των όρων - προϋποθέσεων λειτουργίας και των δικαιολογητικών από τη Σ. Βασιλειάδου, με τη συμβολή και τις επισημάνσεις των Β. Κουτσούρη, Π. Ιορδανίδου, Α. Παρασκευαΐδου, Π. Ρακήμπεη και Ε. Αγαθαγγελίδου. Το δενδρόγραμμα ενεργειών εκπονήθηκε από την κύρια συντάξασα του παρόντος, με νέα διαμόρφωση, συμπλήρωση και τροποποίηση αρχικού αρχείου Power Point της κτηνιάτρου Ε. Παπαγιάννη.

Για τη σύνταξη του παρόντος ελήφθησαν υπόψη οι μεταβολές της νομοθεσίας έως την 5^η Ιουλίου 2021. Η κάθε νέα μεταβολή της νομοθεσίας θα επιφέρει τις δέουσες αλλαγές στο κείμενο.

Ελπίζουμε ότι το εγχειρίδιο θα φανεί ιδιαίτερα χρήσιμο σε κάθε ενδιαφερόμενο.

**Ο Προϊστάμενος της Δ/σης Κτην/κής Π.Κ.Μ
κ.α.α.**

**Δρ. Σοφία Βασιλειάδου
Κτηνίατρος**

A. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ:

A.I. Για την αδειοδότηση και καταχώρηση των νεκροταφείων μικρών ζώων - Πληροφορίες, αντίστοιχα, από τη Δ/ση Κτηνιατρικής της ΠΚΜ της Γενικής Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΚΜ και την αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.), στην οποία αυτό χωροθετείται, ήτοι Δ/ση Κτηνιατρικής της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσ/νίκης (Μ.Ε.Θ.) ή τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ.) των Π.Ε. Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών και Χαλκιδικής):

1. Το **Π.Δ. 307/1990** (ΦΕΚ Α' 127/19.06.1990) «*Καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων για την οργάνωση και λειτουργία νεκροταφείων μικρών ζώων*» και η **τροποποίηση αυτού Π.Δ. 265/1997** (ΦΕΚ Α' 192/29.09.1997). Το Π.Δ. 307/1990 **για την αδειοδότηση των νεκροταφείων μικρών ζώων**, πέραν των κτηνιατρικών υγειονομικών απαιτήσεων, θέτει και απαιτήσεις περιβαλλοντικές, χωροταξικές, πολεοδομικές, κ.ά. που αποτελούν αρμοδιότητα άλλων υπηρεσιών και άλλων υπουργείων. Η προαναφερόμενη τροποποίηση αυτού αφορά στη μετατροπή της αρχικά πενταμελούς Επιτροπής Γνωμοδότησης σε τετραμελή.
2. Η υπ' αριθ. **612/118658/08.05.2020 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων** με θέμα: «*Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ... και (ΕΕ) αριθ.142/2011 της Επιτροπής (ΕΕ L 054,26.2.2011, σ.1)*» (ΦΕΚ Β' 1983/23.05.2020), που προβλέπει την **καταχώρηση αυτών από την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.).**

A.II. Για τη διαχείριση Ζωικών Υποπροϊόντων - Πληροφορίες από τη Δ/ση Κτηνιατρικής ΠΚΜ και την οικεία κτηνιατρική υπηρεσία της Π.Ε.:

1. **Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.**
2. **Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 142/2011.**
3. Η προαναφερόμενη υπ' αριθ. **612/118658/08.05.2020 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων** (Β' 1983/23.05.2020).

A.III. Για την Περιβαλλοντική αδειοδότηση – Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ), εφόσον απαιτείται - Πληροφορίες από την αρμόδια Δ/ση Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος της Π.Ε., στην οποία χωροθετείται το νεκροταφείο μικρών ζώων, της Γενικής Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ΠΚΜ:

1. Ο **N. 4014/2011** (ΦΕΚ Α' 209/ 21.09.2011) για την «*Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων ... και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος*», ως ισχύει.
2. Η υπ' αριθ. **ΔΠΠΑ/οικ. 37674/27.07.2016 Υ.Α.** (ΦΕΚ Β'2471/10.08.2016) «*Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.*».
3. Η υπ' αριθ. **Η.Π. 11014/703/Φ104/2003 Υ.Α.** (ΦΕΚ Β' 332/20.03.2003) «*Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) σύμφωνα με το άρθρο 4 του 1650/1996 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3010/2002.*»

Σημείωση 1^η:

Κατά την 1^η συνεδρίαση της αρμόδιας Επιτροπής γνωμοδότησης αποφασίσθηκε να αποσταλεί ερώτημα σχετικά με την κατηγοριοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση της δραστηριότητας «νεκροταφείο μικρών ζώων» προς το αρμόδιο Υπουργείο. Η αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/7622/563/25.02.2019 απάντηση με θέμα «*Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την περιβαλλοντική κατηγοριοποίηση και αδειοδότηση της δραστηριότητας «νεκροταφείο μικρών ζώων» του ΥΠΕΝ διευκρίνισε ότι «... η συγκεκριμένη δραστηριότητα κατατάσσεται στην Ομάδα 12 «Ειδικά Έργα και δραστηριότητες», περ.14α «Νεκροταφεία και συνοδά αυτών έργα και εγκαταστάσεις». Στην περίπτωση που γίνεται αποτέφρωση κατατάσσεται στην Ομάδα 12 «Ειδικά Έργα και δραστηριότητες» περ. 15 «Αποτέφρωση νεκρών ζώων συντροφιάς»».*

Σημείωση 2^η:

Η Περιβαλλοντική Αδειοδότηση απαιτείται «... αν το νεκροταφείο μικρών ζώων χωροθετείται σε έκταση μεγαλύτερη των 10 στρεμμάτων ...» (Υ.Α. 37674/27.07.2016), οπότε «... ακολουθεί την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων κατηγορίας Β'», ενώ « ... (για μικρότερες εκτάσεις) δεν απαιτείται η τήρηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, χωρίς να υποκαθίσταται ή να αναιρείται η αναγκαιότητα για άλλες απαιτούμενες εγκρίσεις για την υλοποίηση της δραστηριότητας» (αριθ. οικ. 165829(621)/13.03.2019 έγγραφο της Δ/νσης Περιβάλλοντος, Βιομηχανίας, Ενέργειας & Φυσικών Πόρων της ΠΚΜ).

B. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ.

Σημείωση 3^η:

Η θέση, το έδαφος και η έκταση του χώρου εγκατάστασης του νεκροταφείου, που παρατίθενται στη συνέχεια, μαζί με την «Υδρογεωλογική» Μελέτη (σημείο 1 των δικαιολογητικών), η οποία διευκρινίζει – καθορίζει τη γεωλογική καταλληλότητα του εδάφους σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ. 307/1990 και στην οποία πρέπει να αναφέρεται και η πρόβλεψη για τυχόν μελλοντικά προβλήματα (π.χ καθίζηση εδάφους, ρύπανση), αποτελούν τα δεδομένα που πρέπει να λάβει υπόψη του ο ενδιαφερόμενος πριν ξεκινήσει τις διαδικασίες αδειοδότησης.

I. Θέση: Ένα νεκροταφείο μικρών ζώων θα πρέπει να βρίσκεται σε καλά αεριζόμενη θέση και οι άνεμοι που επικρατούν να μην έχουν κατεύθυνση προς γειτονικές κατοικημένες περιοχές. Αυτό θα απέχει (άρθρο 3 του Π.Δ. 307/90):

- α) τουλάχιστον 1000 μ. από το άκρο εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή Γενικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού ή από όριο οικισμών μέχρι 2000 κατοίκους
- β) τουλάχιστον 500 μ. από τουριστικές εγκαταστάσεις, νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα και βιοτόπους με δυνατότητα αυξομείωσης της απόστασης ανάλογα με τη μορφολογία του εδάφους
- γ) 100 μ. από μεμονωμένες κατοικίες, φρέατα, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, σφαγεία και εγκαταστάσεις παρασκευής φυραμάτων για τη διατροφή των ζώων («φυραματοποιεία»).
- δ) 50 μ. από πηγές πόσιμου νερού και οπωσδήποτε να μη δημιουργούν κίνδυνο ρυπάνσεως ή μόλυνσεως του υδροφόρου ορίζοντα.

II. Έδαφος: Πρέπει να είναι λεπτόκοκκο και πορώδες. Αποκλείονται τα χαλικώδη, ρωγμάδη, συμπαγή και καθαρά αργιλώδη εδάφη. Ο υπεδάφιος υδροφόρος ορίζοντας σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να ανέβει σε στάθμη ψηλότερη των 2,50 μ. κάτω από την επιφάνεια του εδάφους (άρθρο 4 του Π.Δ. 307/90).

III. Έκταση. Πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με 1 στρέμμα (άρθρο 5 του Π.Δ. 307/90).

IV. Διαμόρφωση νεκροταφείου (με βάση το άρθρο 6 του Π.Δ. 307/90). Ο χώρος του νεκροταφείου θα περιφράσσεται με τοίχο ή άλλη περίφραξη, τελικού ύψους, κατά προτίμηση, 2 μ. που να παρεμποδίζει αποτελεσματικά την είσοδο σε αυτό ατόμων ή ζώων. Μέσα από την περίφραξη πρέπει να φυτεύονται δένδρα και θάμνοι, σε αρκετό πλάτος, ώστε να δημιουργείται πράσινη ζώνη και εσωτερικά αυτής πρέπει να κατασκευάζονται δρόμοι με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του νεκροταφείου.

Η διαμόρφωση του χώρου θα συμφωνεί με την κάτοψη των εγκαταστάσεων όσον αφορά τα κτίσματα, τους δρόμους και τον διαχωρισμό της περιοχής ταφής των νεκρών ζώων.

Το έδαφος ύστερα από την τελική διαμόρφωσή του, πρέπει να μην έχει έντονες κλίσεις και οπωσδήποτε όχι πάνω από 10%.

V. Χώροι ταφής. Οι διαστάσεις θα είναι ανάλογοι με το μέγεθος του ζώου και όχι μικρότερες των 0,50 μ. μήκος X 0,3 μ. πλάτος X 0,8 μ. βάθος (άρθρο 5 του Π.Δ. 307/90) .

Ο πυθμένας των τάφων θα βρίσκεται τουλάχιστον 1,0 μ. χαμηλότερα από τη στάθμη οποιουδήποτε παρειαυρισμένου δρόμου.

Οι τάφοι, μετά την τοποθέτηση του νεκρού ζώου θα γεμίζουν καλά με γαιώδη υλικά μέχρι την επιφάνεια του εδάφους και πάνω από αυτή θα σχηματίζεται γεώλοφος ύψους τουλάχιστον 0,25 μ. περίπου.

Οι τάφοι θα έχουν απόσταση μεταξύ τους τουλάχιστον 0,50 μ. στην τελική τους διαμόρφωση (διάδρομος μεταξύ των τάφων 0,50 για την εύρυθμη λειτουργία του νεκροταφείου).

Για την αδειοδότηση θα πρέπει να κατατεθούν σχέδια τομέων ταφής, στα οποία θα σημειώνονται οι θέσεις των τάφων, καθώς και η σειρά χρησιμοποίησής τους.

VI. Θάλαμοι συντήρησης των πτωμάτων μικρών ζώων. Συνιστάται να υπάρχει θάλαμος συντήρησης με ψύξη ή/και κατάψυξη για την προσωρινή ξεχωριστή τοποθέτηση των νεκρών ζώων, με κατάλληλο εξοπλισμό (π.χ. ράφια, διαμερίσματα).

VII. Εάν η Εγκατάσταση διαθέτει **οστεοφυλάκιο** για τη φύλαξη των οστών των ανακομιζομένων νεκρών μικρών ζώων, αυτό θα βρίσκεται εντός στεγασμένου χώρου, στον οποίο θα υπάρχουν κατάλληλες θυρίδες διαστάσεων τουλάχιστον 0,30 X 0,30 X 0,55 μ., για την τοποθέτηση των οστεοθηκών. Οι θυρίδες θα κλείνουν με εξωτερικά θυρόφυλλα για να μη φαίνονται οι θήκες. Ο χώρος θα φωτίζεται και θα αερίζεται καλά.

VIII. Κλίβανος Αποτέφρωσης: Η αδειοδότησή του υπόκειται στις διατάξεις της αριθ. 612/118658/08.05.2020 Υ.Α. και των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 και (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

IX. Μετά την αποτέφρωση, εφόσον ζητηθεί από τον ιδιοκτήτη του ζώου η **φύλαξη της τέφρας αυτού σε τεφοδόγο στο χώρο του νεκροταφείου**, αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ξεχωριστό τμήμα του οστεοφυλακίου.

Σε διαφορετική περίπτωση ο ιδιοκτήτης του νεκροταφείου πρέπει να διαχειρισθεί την τέφρα όπως προβλέπεται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για το περιβάλλον.

X. Αίθουσα αναμονής, χώροι διοίκησης: Στις εγκαταστάσεις του νεκροταφείου μικρών ζώων θα πρέπει να περιλαμβάνεται αίθουσα αναμονής με χώρους υγιεινής (αποχωρητήρια και νιπτήρες) με παροχή κρύου και ζεστού νερού, εφοδιασμένους με σαπούνι και κατάλληλα υλικά ή συσκευές για το υγιεινό στέγνωμα των χεριών, προς χρήση από το κοινό.

Επίσης, για την εξυπηρέτηση των αναγκών της διοίκησης θα πρέπει να υπάρχουν:

- α) Χώρος για γραφεία.
- β) Ιματιοφυλάκια με κατάλληλα ερμάρια, για τη φύλαξη των καθαρών ενδυμάτων και ξεχωριστά για τα ενδύματα εργασίας των εργατών.
- γ) Χώροι Υγιεινής (Αποχωρητήρια με νιπτήρες) προς εξυπηρέτηση των εργαζομένων, με παροχή κρύου και ζεστού νερού, εφοδιασμένους με σαπούνι και κατάλληλα υλικά ή συσκευές για το υγιεινό στέγνωμα των χεριών.
- δ) Αποθήκη για τα υλικά και τα εργαλεία.

XI. Διαχείριση απορριμμάτων και στερεών αποβλήτων:

Απαιτούνται κατάλληλοι περιέκτες **απορριμμάτων** κάθε φύσεως, μέχρι την ώρα αποκομιδής τους. Θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για την τοποθέτηση κάδων του Δήμου έξω από το νεκροταφείο και την τακτική αποκομιδή των απορριμμάτων, σε συνεννόηση με τον αρμόδιο Δήμο.

Τα υλικά **υψηλού κινδύνου, κατηγορίας 1** όπως είναι εκείνα που ήλθαν σε επαφή με υγρά των πτωμάτων των ζώων, θα πρέπει να τυγχάνουν ειδικής διαχείρισης, σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 και (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

Στην περίπτωση επαναχρησιμοποίησης τάφων απαιτείται ξεχωριστός χώρος συγκέντρωσης των **υλικών που προκύπτουν από τις εκσκαφές** (π.χ. ο περιέκτης του πτώματος, συνοδευτικά αυτού, κ.τ.λ.). Ο χώρος αυτός θα είναι κλειστός, αλλά θα αερίζεται καλά, και στα ανοίγματα θα υπάρχει πλέγμα Νο 16, για να αποκλείεται η είσοδος μυγών και άλλων εντόμων. Αυτός, θα διατηρείται καθαρός και θα ψεκάζεται συστηματικά με εντομοκτόνα.

XII. Ύδρευση - απογέτευση - αποστράγγιση. Θα διαθέτει ύδρευση, κατά προτίμηση από το

δίκτυο γειτονικού οικισμού, αλλά με ενδιάμεση ιδιαίτερη δεξαμενή διανομής, για να διακόπτεται η απ' ευθείας επικοινωνία με το δίκτυο. Όπου αυτό είναι πρακτικά δύσκολο ή ακατόρθωτο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ιδιαίτερο σύστημα ύδρευσης, με την προϋπόθεση ότι θα παρέχει νερό πόσιμο, σύμφωνα με τους όρους της Γ1(δ) ΓΠ οικ.67322/2017 (ΦΕΚ3282/τ.β') Υγειονομικής Διάταξης – ΚΥΑ.

Τα λύματα των αποχωρητηρίων, των νιπτήρων, κ.τ.λ. θα αποχετεύονται κανονικά μέσα από κλειστούς αγωγούς σε στεγανό βόθρο και θα διατίθενται σε Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων.

Η περιοχή του νεκροταφείου δεν πρέπει να πλημμυρίζει, αλλά να αποστραγγίζεται καλά. Τα επιφανειακά νερά της βροχής, που προέρχονται από το νεκροταφείο, δεν πρέπει να ρυπαίνουν ή μολύνουν τα γύρω φρέατα ή άλλες πηγές πόσιμου νερού. Το έδαφος ύστερα από την τελική διαμόρφωσή του, πρέπει να μην έχει έντονες κλίσεις και οπωσδήποτε όχι πάνω από 10%.

XIII. Ταυτοποίηση των ζώων και αργεία που πρέπει να τηρεί η εγκατάσταση.

Δεδομένου ότι τα νεκρά μικρά ζώα συντροφιάς έως την ταφή τους είναι ΖΥΠ υψηλής επικινδυνότητας (κατηγορίας 1), η διακίνηση-μεταφορά τους πραγματοποιείται με εγκεκριμένα αδειοδοτημένα οχήματα, κατηγορίας 1 και συνοδεύονται πάντα από εμπορικό έγγραφο, σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 και (ΕΕ) 142/2011.

Το εμπορικό έγγραφο, υπόδειγμα του οποίου υπάρχει στην Υπ. Απόφαση 612/118658/08.05.2020, Παράρτημα IV, το οποίο πρέπει να συμπληρώνεται και να υπογράφεται από:

- τον αποστολέα,
- τον μεταφορέα (για τον οποίο χορηγείται από το Τμήμα Κ.Δ.Υ. της Δ/σης Κτην/κής ΠΚΜ άδεια μεταφορά υλικών κατηγορίας 1 για νεκρά ζώα συντροφιάς και ταυτόχρονη έγκριση του οχήματος μεταφοράς) και
- τη μονάδα διαχείρισης ΖΥΠ.

Όσον αφορά στο μητρώο που πρέπει να τηρεί η επιχείρηση αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία όπως την ημερομηνία παραλαβής του ζώου, το είδος αυτού, τον αριθμό σήμανσής του εφόσον προβλέπεται, το βάρος του, τα χαρακτηριστικά του ζώου, την ημερομηνία ταφής ή αποτέφρωσης, εφόσον υπάρχει αδειοδοτημένος κλίβανος αποτέφρωσης, κ.τ.λ..

Γ. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ.

Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται με αίτηση του ενδιαφερόμενου στη Δ/ση Κτηνιατρικής ΠΚΜ και ο σχετικός φάκελος τίθεται υπόψη της Επιτροπής Γνωμοδότησης για τη χορήγηση αδείας (άρθρο 2 του Π.Δ. 307/90 και σημείο 2 της 1^{ης} παρ. του μόνου άρθρου του Π.Δ. 265/1997). **Η άδεια εκδίδεται από τη Δ/ση Κτηνιατρικής ΠΚΜ μετά από εισήγηση - «γνωμάτευση» της αρμόδιας Επιτροπής.**

1. **«Υδρογεωλογική» Μελέτη** για την ποιότητα του εδάφους (κοκκομετρική ανάλυση) και τη στάθμη του υδροφόρου ορίζοντα, με βάση το άρθρο 4 του Π.Δ. 307/1990. Στην μελέτη αυτή πρέπει να ελέγχεται η γεωλογική καταλληλότητα του εδάφους και να προβλέπονται τυχόν μελλοντικά προβλήματα (ενδεχόμενα κινητικά φαινόμενα όπως καθιζήσεις, αποκολλήσεις εδάφους και ενδεχόμενη ρύπανση ή μόλυνση), σύμφωνα με την υπ' αριθ. 26882/5769/30.09.1998 Υ.Α. Παραρτήματα Ι και ΙΙ (ΦΕΚ Δ', 838/23.10.1998).
2. **Βεβαίωση χρήσης γης από την Πολεοδομία** (βεβαίωση της υπηρεσίας δόμησης περί υπαγωγής ή μη της χρησιμοποιούμενης έκτασης σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις του χωρικού σχεδιασμού), συνοδευόμενη από το αντίστοιχο θεωρημένο Τοπογραφικό διάγραμμα.
3. **Βεβαίωση - Γνωμοδότηση Περιφερειακής Επιτροπής Χωροταξίας και Περιβάλλοντος (Π.Ε.ΧΩ.Π.)** της αρμόδιας υπηρεσίας Π.Ε. (Δ.Α.Ο.Κ. ή τη Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Αλιείας Μ.Ε.Θ.) για ενδεχόμενη θέση του αγροτεμαχίου σε αγροτική περιοχή υψηλής παραγωγικότητας.
4. **Τοπογραφικά διαγράμματα** σε κατάλληλες κλίμακες, **με αποτύπωση:**
  - α) της ευρύτερης περιοχής όπου θα φαίνονται όλες οι χρήσεις των γειτονικών αγροτεμαχίων που υπάρχουν τριγύρω σε απόσταση 1500 μέτρων,
  - β) του οικοπέδου και των κτισμάτων,
  - γ) του προσανατολισμού,
  - δ) της κλίσης του εδάφους (ισοϋψής καμπύλη).

Κρίνεται σκόπιμο να συμπεριλαμβάνονται στο φάκελο φωτογραφίες του προτεινόμενου χώρου εγκατάστασης.
5. **Περιβαλλοντική Αδειοδότηση (ΑΕΠΟ,** σύμφωνα με το άρθρο 11 της υπ' αριθ. 11014/703/Φ104/2003 Υ.Α.), από την αρμόδια υπηρεσία της Π.Ε., στην οποία χωροθετείται το νεκροταφείο μικρών ζώων.
6. **Σύμφωνη γνώμη του οικείου Φορέα Διαχείρισης** για τη δυνατότητα εγκατάστασης του νεκροταφείου, σε περίπτωση που ο προτεινόμενος χώρος εμπίπτει σε προστατευόμενη περιοχή (δίκτυο Natura 2000, κ.τ.λ.), **όταν δεν υφίσταται υποχρέωση Περιβαλλοντικής αδειοδότησής του.**
7. **Άδεια δόμησης και κάτοψη των εγκαταστάσεων** με λεπτομερή απεικόνιση και περιγραφή των χώρων και με περιγραφή και αποτύπωση της διάταξης του τεχνικού εξοπλισμού, συσκευών και οργάνων στο χώρο (συμπεριλαμβανομένου του στεγανού βόθρου). Στην κάτοψη των εγκαταστάσεων θα πρέπει να αποτυπώνονται:
  - 7.1. Η περίφραξη και η πράσινη ζώνη εσωτερικά αυτής.
  - 7.2. Οι χώροι ταφής, ήτοι η στοίχιση και οι διαστάσεις των τάφων, καθώς και οι διάδρομοι μεταξύ αυτών.
  - 7.3. Χώρος αναμονής και χώροι υγιεινής για τους επισκέπτες.
  - 7.4. Χώρος γραφείου, με τον απαραίτητο εξοπλισμό.
  - 7.5. Αποθήκη για υλικά και εργαλεία, με χώρο πλυσίματος / απολύμανσης αυτών.

- 7.6. Χώροι υγιεινής: τουαλέτες, αποδυτήρια.
- 7.7. Θάλαμος ψύξης ή /και κατάψυξης σε περίπτωση προσωρινής αποθήκευσης των πτωμάτων.
- 7.8. Ο κλίβανος αποτέφρωσης, εφόσον έχει επιλεγεί ως μέθοδος διαχείρισης των νεκρών μικρών ζώων.
8. Με βάση το άρθρο 9 του Π.Δ. 307/1990, **Βεβαίωση από το Δήμο ότι η εγκατάσταση θα συνδεθεί με το υφιστάμενο δίκτυο ύδρευσης.** Σε περίπτωση που το νεκροταφείο μικρών ζώων είναι συνδεδεμένο με το κεντρικό δίκτυο της πόλης, πρέπει να έχει μια «...ενδιάμεση ιδιαίτερη δεξαμενή διανομής, για να διακόπτεται η απευθείας επικοινωνία με το δίκτυο» ή «βαλβίδα» αντεπιστροφής, που να εξυπηρετεί την προβλεπόμενη διακοπή.
Σε περίπτωση που δεν υπάρχει σύνδεση με το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου, θα πρέπει να προσκομισθεί η «**άδεια χρήσης νερού**» και **αποτελέσματα εργαστηριακής εξέτασης μετά από δειγματοληψία νερού της γεώτρησης, από τα οποία θα αποδεικνύεται ότι το νερό είναι πόσιμο.**
9. Για την τεκμηρίωση της διαχείρισης των λυμάτων του στεγανού βόθρου (άρθρο 9 του Π.Δ. 307/1990) **Βεβαίωση της αρμόδιας «ΔΕΥΑ»** ότι δέχεται τα λύματα στην πιο κοντινή Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) αυτής.
10. **Τεχνική Περιγραφή της δραστηριότητας** όπου θα διασαφηνίζονται στοιχεία σχετικά με τις απαιτήσεις του Π.Δ. 307/1990 (άρθρα 3-9), συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τον κλίβανο αποτέφρωσης, εφόσον περιλαμβάνεται στις εγκαταστάσεις και με ιδιαίτερη μνεία:
- 10.1. Στη δυναμικότητα.
- 10.2. Στον τρόπο μεταφοράς των πτωμάτων.
- 10.3. Στη διαδικασία που θα ακολουθείται για την ταφή ή την αποτέφρωση των ζώων (π.χ. χώροι ταφής, λειτουργία θαλάμου κατάψυξης, εφόσον αυτός επιλεγεί ως μέθοδος προσωρινής αποθήκευσης των πτωμάτων, διατήρηση τροφοδόχων, ενδεχόμενα οστών, κ.τ.λ.).
- 10.4. Στην τήρηση αρχείου εμπορικών εγγράφων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία Ζ.Υ.Π. και μητρώου των παραλαμβανόμενων ζώων που οδηγούνται σε ταφή ή αποτέφρωση, με στοιχεία όπως: η ημερομηνία παραλαβής του ζώου, το είδος του, ο αριθμός σήμανσης αυτού εφόσον προβλέπεται, το βάρος του, χαρακτηριστικά του ζώου, η ημερομηνία ταφής ή αποτέφρωσης, κ.τ.λ..
- 10.5. Στη διαχείριση στερεών αποβλήτων και λυμάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- 10.6. Στους χώρους υγιεινής όπως τουαλέτες, αποδυτήρια - ιατριοφυλάκια.

Στην τεχνική περιγραφή θα υπάρχουν τα απαραίτητα διαγράμματα ροής.

Σημείωση 4^η:

Η αρμόδια Επιτροπή Γνωμοδότησης (άρθρο 2 του Π.Δ. 307/1990) έχει δικαίωμα να ζητήσει συμπληρωματικά δικαιολογητικά, εφόσον μετά την εξέταση – αξιολόγηση των υποβληθέντων τεκμηριωθεί η αναγκαιότητα υποβολής επιπλέον αυτών.

Δ. ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ
από την αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία της Π.Ε., στην οποία αυτό χωροθετείται (Δ/ση Κτηνιατρικής Μ.Ε.Θ. ή τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Δ.Α.Ο.Κ. των Π.Ε. Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών και Χαλκιδικής), με τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο άρθρο 5 της υπ' αριθ. 612/118658/08.05.2020 Υ.Α. (Β' 1983/23.05.2020), **εφόσον δεν έχουν υποβληθεί σε προγενέστερη διαδικασία.**

Ε. ΔΕΝΔΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ

Σημαντική Επισήμανση

Ο ενδιαφερόμενος, πριν ξεκινήσει τις διαδικασίες αδειοδότησης, πρέπει να λάβει υπόψη του τα εξής δεδομένα, όσον αφορά το υπό αδειοδότηση νεκροταφείο:

τη θέση,

την καταλληλότητα του εδάφους και

την έκταση

του χώρου εγκατάστασης του νεκροταφείου
(Τμήμα Β. του παρόντος).

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Κατάθεση αίτησης από τον ενδιαφερόμενο (νόμιμος εκπρόσωπος του φορέα) και φακέλου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Πρωτοκόλληση της αίτησης και επίδοση αποδεικτικού πρωτοκόλλου στον ενδιαφερόμενο.

Έλεγχος των δικαιολογητικών

Σε περίπτωση που ο φάκελος είναι **ελλιπής**, ενημέρωση του ενδιαφερόμενου για συμπλήρωση του φακέλου

Σε περίπτωση που δεν **πληρούνται** οι προϋποθέσεις της ισχύουσας νομοθεσίας, αιτιολογημένη απόρριψη της αίτησης και γραπτή ενημέρωση για τους λόγους της απόρριψης

Σε περίπτωση που ο φάκελος είναι **ολοκληρωμένος**, προγραμματισμός επιτόπιου ελέγχου

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ συνέχεια 1

Επιτόπιος έλεγχος

Σύνταξη έκθεσης ελέγχου

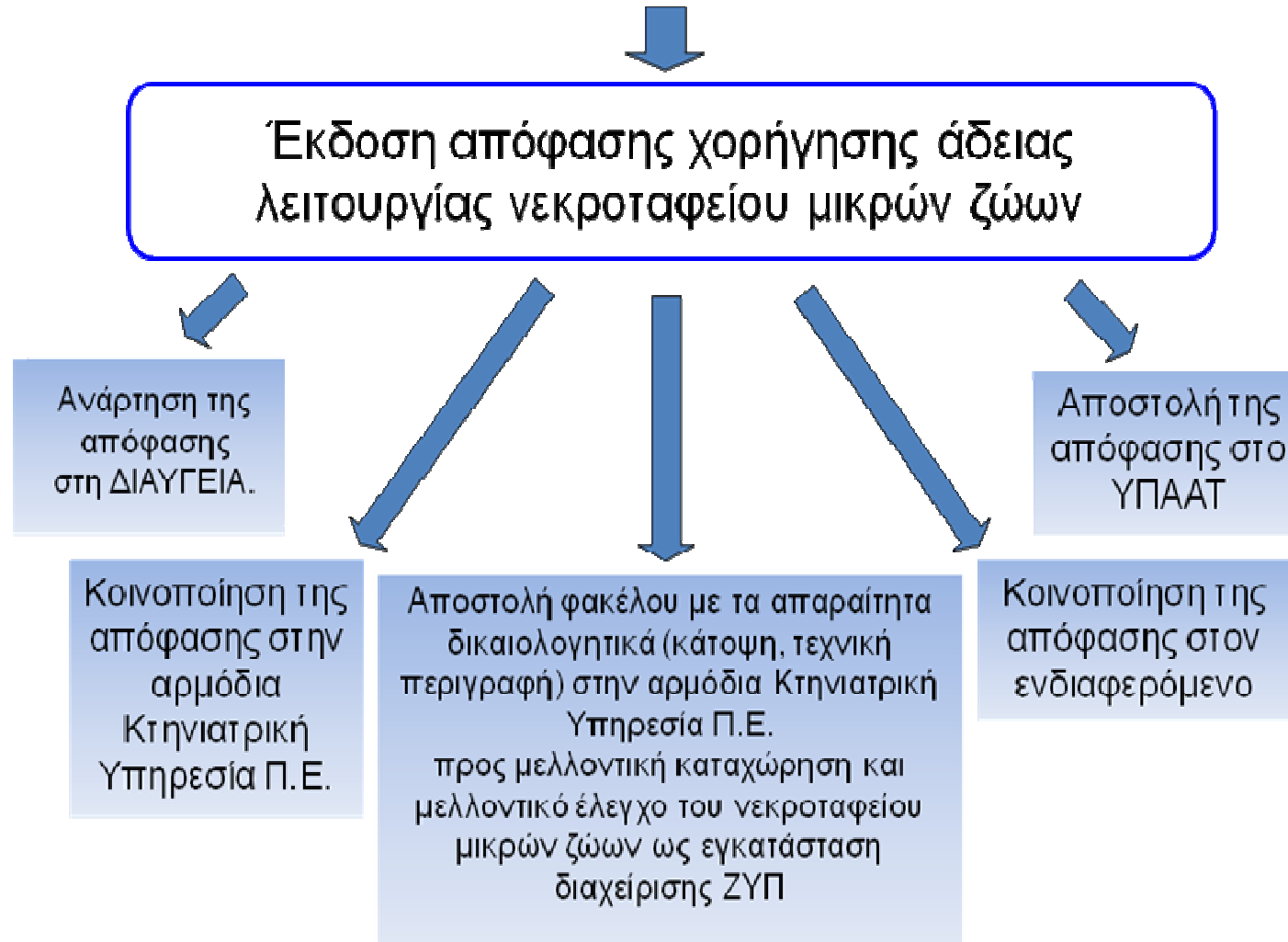
Σε περίπτωση που **δεν** πληρούνται οι προϋποθέσεις της ισχύουσας νομοθεσίας, καταγραφή στην έκθεση ελέγχου των λόγων της απόρριψης της αίτησης και κοινοποίηση αυτής στον ενδιαφερόμενο.

Σε περίπτωση που απαιτούνται **διορθωτικές ενέργειες**, καταγραφή στην έκθεση ελέγχου του καθορισμού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης αυτών και κοινοποίηση αυτής στον ενδιαφερόμενο.

Σε περίπτωση **θετικής αξιολόγησης** καταγραφή στην έκθεση ελέγχου της εισήγησης για χορήγηση άδειας λειτουργίας νεκροταφείου μικρών ζώων και κοινοποίηση αυτής στον ενδιαφερόμενο.

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ συνέχεια 2

ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΖΩΩΝ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

Μετά την έκδοση της Απόφασης χορήγησης άδειας λειτουργίας του νεκροταφείου μικρών ζώων,
κατάθεση αίτησης από τον ενδιαφερόμενο (νόμιμος εκπρόσωπος του φορέα) στην οικεία Κτηνιατρική Υπηρεσία της Π.Ε. για την καταχώρηση αυτού

Πρωτοκόλληση της αίτησης και επίδοση αποδεικτικού πρωτοκόλλου στον ενδιαφερόμενο

Καταχώρηση της εγκατάστασης στο μητρώο της αρμόδιας Κτηνιατρικής Υπηρεσίας Π.Ε. και επίδοση του κωδικού αριθμού καταχώρησης στον ενδιαφερόμενο, με κοινοποίηση στη Δ/ση Κτηνιατρικής ΠΚΜ